

-EKDERS-

OKURLARIN DİKKATİNE: Şuan okumakta olduğunuz bu belgedeki başlık ve metinler daha sade samimi ve anlaşılır olması için resmi bir dil kullanılmadan “doğaçlama bir lisan ” ile kaleme alınmıştır.

1-) İLGİLİ KANUNLAR:

- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu 3-31-36- 40- 44- 46- Ek 26 ve Ek 27’nci maddesi
- 2914 sayılı Personel Kanun 11 maddesi
- 3843 sayılı Yüksek Öğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması Hakkında Kanununun 10 - 12’nci maddesi
- 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu 176. Maddesi

2-) İLGİLİ ESAS VE USULER – KARARLAR - YÖNETMELİKLER:

- Ekdere Esas ve Usulleri.
- Yaz Okulu Esas ve Usulleri
- Tezsiz Yüksek Lisans Esas ve Usulleri
- Uzaktan Öğretim Esas ve Usulleri
- Kurs, Seminer ve Benzeri Hizmet içi Eğitim Etkinliklerine İlişkin Esaslar. 2005/9247 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı

3-) TANIMLAR:

Üniversite: Bilimsel özerkliğe ve kamu tüzelkişiliğine sahip yüksek düzeyde eğitim - öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapan; fakülte, enstitü, yüksekokul ve benzeri kuruluş ve birimlerden oluşan bir yükseköğretim kurumudur.

Fakülte: Yüksek düzeyde eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayın yapan; kendisine birimler bağlanabilen bir yükseköğretim kurumudur.

Enstitü: Üniversitelerde ve fakültelerde birden fazla benzer ve ilgili bilim dallarında lisansüstü, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve uygulama yapan bir yükseköğretim kurumudur.

Yüksekokul: Belirli bir mesleğe yönelik eğitim öğretime ağırlık veren bir yükseköğretim kurumudur.

Konservatuvar: Müzik ve sahne sanatlarında sanatçı yetiştiren bir yükseköğretim kurumudur.

Meslek Yüksekokulu: Belirli mesleklere yönelik nitelikli insan gücü yetiştirmeyi amaçlayan, yılda iki veya üç dönem olmak üzere iki yıllık eğitim-öğretim sürdüren, önlisans derecesi veren bir yükseköğretim kurumudur.

Uygulama ve Araştırma Merkezi: Yükseköğretim kurumlarında eğitim öğretimin desteklenmesi amacıyla çeşitli alanların uygulama ihtiyacı ve bazı meslek dallarının hazırlık ve destek faaliyetleri için eğitim - öğretim, uygulama ve araştırmaların sürdürüldüğü bir yükseköğretim kurumudur.

Bölüm: Amaç, kapsam ve nitelik yönünden bir bütün teşkil eden, birbirini tamamlayan veya birbirine yakın anabilim ve ana sanat dallarından oluşan; fakültelerin ve yüksekokulların eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve uygulama birimidir. Anabilim dalı ve ana sanat dalları bilim ve sanat dallarından oluşur. Yükseköğretimdeki çeşitli birimlerin ortak derslerini vermek üzere rektörlüğe bağlı bölümler de kurulabilir. (2547 sk md. 3)

4-) ÖĞRETİM ELAMANLARI:

Öğretim Elemanları: Yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyeleri, öğretim görevlileri, okutmanlar ile öğretim yardımcılardır.

Öğretim Üyeleri: Yükseköğretim kurumlarında görevli profesör, doçent ve yardımcı doçentlerdir.

a) Profesör: En yüksek düzeydeki akademik unvana sahip kişidir.

b) Doçent: Doçentlik sınavını başarmış akademik unvana sahip kişidir.

c) Doktor Öğretim Üyesi: Doktora çalışmalarını başarı ile tamamlamış, tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık unvanını veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca

tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik ka-zanmış olan akademik unvana sahip kişidir. (06.03.2018 tarih ve 30352 sayılı Resmi Gazete ile yayımlanan 7100 sayılı Kanun)

d) Öğretim Görevlisi: Yükseköğretim kurumlarında okutulan dersleri vermek, uygulama yapmak veya yaptırmakla yükümlü olan öğretim elemanıdır. (06.03.2018 tarih ve 30352 sayılı Resmi Gazete ile yayımlanan 7100 sayılı Kanun)

5-) ÖRGÜN ÖĞRETİM:

Öğretim elamanlarının haftalık Maaş karşılığı vermesi gereken ders yükü, öğretim üyeleri için 10, Öğretim görevlileri ile okutmanlar için ise 12 saattir.

Ekders yükünün hesabında bilfiil, bizzat bulunmak ve yapmak şartı aranır. Haftalık ders yüklerini tamamlamayan personele ek ders ücreti ödenmez. Bu personel, ders yükünün haricinde kadrosunun bulunduğu veya diğer yükseköğretim kurumlarında, güz ve bahar yarıyılarında isteğe bağlı olarak, ek ders verebilir.

Öğretim elemanları; örgün öğretimde en çok 20 saat, ikinci öğretimde ise, 10 saat ek ders verebilir. İkinci Öğretim dâhil olmak üzere, haftalık toplamda 30 saati aşamaz. 30 saati aşan kısmı için ödeme yapılmaz. İkinci öğretim yapılan birimlerde ekders ücreti iki katı; müfredat programlarınca 17.00 den sonra yapılan eğitimde ise % 60 zamlı olarak ekders ücreti ödenir.

Yaz ve yarıyıl tatillerinde, haftalık ders yükünü doldurma koşulu aranmaz. Bu kapsamda İkinci Öğretimde dâhil; toplamda Öğretim üyelerine 40 saat, Öğretim görevlileri ve okutmanlar için ise 42 saate kadar ek ders ücreti ödenir.

Rektör, Rektör Yrd, dekan, enstitü ve yüksekokul müdürlerinde haftalık ders yükü aranmaz, bunların yardımcıları ile bölüm başkanlarının haftalık ders yükü yukarıda belirtilen yükün yarısı kadardır. Bu kıstastaki personele, YÖK Kanunda belirtilen şekilde usulüne uygun olarak yapılan vekâleten görevlendirmeler harici; bu görevleri vekâleten yürütmeleri durumunda ders yükü indirimi uygulanmaz.

2547 sayılı Kanununun 31 inci maddesince ders saati ücreti ile görevlendirilen öğretim görevlilerinin haftalık ders yükü zorunluluğu aranmaz.

Haftalık Ders Yükü Denklikleri

Haftalık ders yükünün hesabında bilfiil, bizzat bulunmak ve yapmak şartıyla aşağıdaki denklikler esas alınır. Öğretim elemanın eğitim - öğretim faaliyetleri teorik dersler ve diğer faaliyetler olmak üzere iki grupta toplanır.

Her bir dersi (uzmanlık alan dersleri dâhil) sadece teorik veya sadece uygulama olarak kategorize etmek mümkün olmadığından ve bazı derslerin hem teorik hem de uygulama bileşeni bulunabileceğinden derslerin içerikleri ve teorik/uygulama bileşenleri üniversite senatolarınca belirlenir ve üniversite kataloglarında duyurulur.

Tıpta Uzmanlık Tüzüğü uyarınca üniversitelerin tıp veya dış hekimliği fakülteleri bünyesinde yürütülen uzmanlık eğitimlerinde, Uzmanlık Dalları Eğitim ve Müfredat Komisyonlarınca belirlenen müfredata uygun olarak Anabilim Dalı Akademik Kurulunca belirlenen ve Fakülte Yönetim Kurulu tarafından onaylanan haftalık ders programı esas alınır.

DERS YÜKÜ VE EK DERS SAATLERİ TABLOSU

Görev Ünvanları	Normal Ders Yükü	Maksimum Ek Ders Yükü			Genel Toplam	
		Normal Örgün Eğitim		II. Örgün Eğitim		Toplam
		Mecburi	İstekle			
Profesör	10	2	18	10	30	40
Doçent	10	4	16	10	30	40
Doktora Öğretim Üyesi	10	8	12	10	30	40
Öğr. Gör.	12	12	8	10	30	42

Araştırma Görevlisi*	12	0	10	10 Örgün + ikinci öğretim	10	10
----------------------	----	---	----	------------------------------	----	----

- * Araştırma Görevlileri 06.03.2018 tarih ve 30352 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7100 sayılı Kanunun 8'nci maddesi gereği "Doktora çalışmalarını başarı ile tamamlamış, tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta, ve veteriner hekimlikte uzmanlık unvanını veya Üniversiteler arası kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlilik kazanmış olan araştırma görevlilerine talepleri üzerine ve üniversite yönetim kurulunun uygun görmesi halinde ders görevi verilebilir. Bu şekilde ders görevi verilen araştırma görevlilerine haftada on iki saati aşan ders görevleri için haftada on saate kadar 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesinde yer alan esaslar çerçevesinde öğretim görevlileri için belirlenmiş olan ek ders ücreti, gösterge rakamı üzerinden ek ders ücreti ile sınav ücreti ödenir.

NOT: Sınav dönemlerinde lisansüstü eğitimde devam eden tez danışmanlığı ve uzmanlık alan derslerinden maaş karşılığı mecburi ders yükü düşülmesi gerekmektedir. (Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Genel Müdürlüğünün 29.03.2017 tarih ve 3111 sayılı görüşü)

[Rektör, rektör yardımcısı, dekan, enstitü ve yüksekokul müdürlerinin ders verme yükümlülüğü yoktur. Başhekimler, dekan yardımcısı, enstitü ve yüksekokul müdür yardımcısı ve bölüm başkanları, bu madde hükümlerine göre haftada asgari beş saat ders vermekle yükümlüdür. 2547 sk. 36 md.]

Mecburi ve isteğe bağlı dersler ve diğer faaliyetler için bu ders ve faaliyetlerin haftalık ders programında yer alması ve fiilen yapılması şartıyla en çok yirmi saate kadar, ikinci öğretimde ise en çok on saate kadar ek ders ücreti ödenir. Ders yüklerinin tamamlanmasında öncelikle normal örgün öğretimde verilen ders ve faaliyetler dikkate alınır.

Ek Ders Ücreti

Ek ders ücreti, aşağıdaki göstergelerin Devlet Memurları Kanununa göre aylıklar için belirlenen katsayı ile çarpımından oluşur.

Unvanı	Göstergesi
Unvanı	Ek Ders Ücreti Göstergesi
Profesör	300
Doçent	250
Doktora Öğretim Üyesi (Yard. Doçnt)	200
Öğretim Görevlisi	160

Örnek: Profesör 300 × Memur katsayısı = tutar

Ek dersler gelir vergisi ve damga vergisi, [mahkeme kararı bulunması halinde (icra)] kesintisine tabiidir.

Normal çalışma günlerinde çalışma saatinin bitiminden ve saat 17.00'den sonra başlayan gece öğretimi ile hafta tatili, yarıyıl veya yaz tatillerinde yapılan öğretimde ek ders ücretleri % 60 zamlı ödenir. Yaz ve yarıyıl tatillerinde yapılan öğretim için verilecek ek ders ücretinin hesabında ders yükü dikkate alınmaz. (2914 sk 11 md.)

Aynı ders veya faaliyet birden fazla öğretim elemanı tarafından yürütülüyorsa dersin veya faaliyetin haftalık ders yükü ve ek ders saatleri görev alan öğretim elemanlarına bölünerek hesaplanır. (Esas ve Usuller)

Eğitim programlarının uzaktan eğitim yöntemi ile yapılması durumunda, faaliyetler eş değer haftalık ders yükü hesabı yapılarak değerlendirilir. (Esas ve Usuller)

Öğretim faaliyetleri **teorik dersler ve diğer faaliyetler** olarak iki gruptadır.

*****Araştırma Görevlilerinin Ders Vermesi:**

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 29.05.2017 tarih ve 36696 sayılı yazısında "Doktora, sanatta yeterlilik, tıpta uzmanlık eğitimini tamamlamış araştırma görevlilerinin talepleri halinde, asli işlerini aksatmamak ve haftalık (12) saati aşmamak kaydıyla üniversitelerin ilgili yönetim kurullarının onayıyla ders vermelerinin uygun olduğuna, Yürütme Kurulunun 11.05.2017 tarihli toplantısında karar verilmiştir."

Diğer taraftan, **7100 sayılı Kanunun 8- md. : 2547 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin üçüncü fıkrası** aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Öğretim üyesi, kadrosunun bulunduğu yükseköğretim birimi ile sınırlı olmaksızın ve ihtiyaç bulunması halinde görevli olduğu yükseköğretim kurumunda haftada asgari on saat ders vermekle yükümlüdür. Öğretim görevlisi ise haftada asgari on iki saat ders vermekle yükümlüdür. Ancak yükseköğretim kurumlarının uygulamalı birimlerinde görev yapacak olan öğretim görevlileri için ders yükü aranmaz ve bunlara ders ücreti ödenmez. Doktora çalışmalarını başarı ile tamamlamış, tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık unvanını veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olan **araştırma görevlilerine talepleri üzerine ve üniversite yönetim kurulunun uygun görmesi halinde ders görevi verilebilir. Bu şekilde ders görevi verilen araştırma görevlilerine haftada on iki saati aşan ders görevleri için haftada on saate kadar 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesinde yer alan esaslar çerçevesinde öğretim görevlileri için belirlenmiş olan ek ders ücreti, gösterge rakamı üzerinden ek ders ücreti ile sınav ücreti ödenir.**” Denilmiştir.

***Uzman, çevirici, eğitim öğretim planlamacısı kadrolarında bulunan personelin ders vermesi hk.

7100 sayılı Kanunun 34-md. (1) Mevzuatta “yardımcı doçent”e yapılmış olan atıflar “doktor öğretim üyesi”ne, “okutman”, “uzman”, “çevirici”, “eğitim öğretim planlamacısı”na yapılmış olan atıflar “öğretim görevlisi” ne yapılmış sayılır.

(2) **Uzman, çevirici, eğitim öğretim planlamacısı kadrolarında görev yapmakta iken bu Kanunla öğretim görevlisi kadrolarına atanmış sayılanlara ders görevi verilmez** ve bu personel bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ilgili mevzuatta söz konusu kadro unvanları için öngörülen görevleri yapmaya devam ederler.

a)Teorik Dersler:

Ders programında yer alan, günü, saati ve yeri belirlenmiş, öğrenciye hitap eden, öğretim elemanının aktif olarak katıldığı eğitim, öğretim faaliyetleridir ve her ders saati bir ders yüküne eş değerdir.

Teorik dersler dışındaki faaliyetlerin ders yükünün tamamlanmasından sonraki kısmı ek ders ücretinin hesabında dikkate alınır. Ancak mecburi ders yükünün tamamlanmasında ve ek ders ücretinin hesabında, teorik dersler dışındaki faaliyetlerin haftalık en fazla on saatlik kısmı dikkate alınır, kalan kısmı ise maaş karşılığı sayılır.

Uzmanlık alan dersleri, Enstitü Yönetim Kurulunca tez danışmanının atandığı tarihte başlar ve Enstitü Yönetim Kurulunun öğrencinin mezuniyetine karar verdiği tarihe kadar devam eder. Bu dersler yarıyıl ve yaz tatillerinde de devam edebilir.

Her bir dersi (uzmanlık alan dersleri dâhil) sadece teorik veya sadece uygulama olarak kategorize etmek mümkün olmadığından ve bazı derslerin hem teorik hem de uygulama bileşeni bulunabileceğinden derslerin içerikleri ve teorik/uygulama bileşenleri üniversite senatolarınca belirlenir.

Tıpta Uzmanlık Tüzüğü uyarınca üniversitelerin tıp veya diş hekimliği fakülteleri bünyesinde yürütülen uzmanlık eğitimlerinde, Uzmanlık Dalları Eğitim ve Müfredat Komisyonlarınca belirlenen müfredata uygun olarak Anabilim Dalı Akademik Kurulunca belirlenen ve Fakülte Yönetim Kurulu tarafından onaylanan haftalık ders programı esas alınır.

Not: Tıp veya diş hekimliği fakülteleri bünyesinde akademik takvim süreci 12 ay üzeri devam etmesi nedeniyle, Haziran, Temmuz, Ağustos ayında diğer fakültelerden farklı olarak; kılınik bölümünde 6'ncı sınıf “**intörn**” öğrencilere ders veren öğretim elamanlarından mecburi ders yükü düşülür. Tıp veya diş hekimliği fakültesinde olmakla beraber intörn öğrenciye ders vermeyip yalnız lisansüstü eğitimde “Asistan, Yandal, Araştırma görevlisi”ne ders verilmesi halinde mecburi ders yükü aranmaz. Diğer bir ifadeyle tıp ve diş hakimliği fakültelerinde yaz tatillerinde intörn öğrenciye der veren öğretim elamanları mecburi ders yüküne tabidir. tıp Ve diş hekimliği fakültesinde olmakla beraber intörn öğrenci harici lisansüstü eğitimde ders verilmesi halinde mecburi ders yükü aranmaz.

b) Diğer Faaliyetler:

Teorik dersler dışındaki tüm eğitim- öğretim faaliyetleridir.

Haftalık ders programında günü, yeri, saati belirlenmiş, öğrenciye hitap eden, öğrencilerin aktif olarak katıldığı uygulamalı dersler ile teorik derslerin uygulamalarının ve laboratuvar, tıbbi ve cerrahi klinik uygulamaları, seminer ve diğer benzeri faaliyetlerdir. Her ders saati bir ders yüküdür.

Bitirme ödevi, bitirme projesi, diploma projesi, proje ve staj raporu değerlendirme ve benzeri eğitim, öğretim faaliyetlerini yöneten öğretim elemanları, öğrenci sayısına bakılmaksızın toplam 2 saat /hafta uygulamalı ders yükü yüklenmiş sayılır.

Lisansüstü eğitimde (yüksek lisans, doktora, tıpta uzmanlık, sanatta yeterlik) tez danışmanlığı, her bir öğrenci için, 1 saat/ hafta ders yüküdür. Tezsiz yüksek lisans programlarında yürütülen dönem projesi danışmanlığı için aynı şekilde uygulama yapılır.

Öğretim üyesinin lisansüstü eğitim tez ve dönem projesi danışmalıklarından kazanabileceği azami ders yükü 10 saat/ haftayı geçemez. Lisansüstü eğitim tez danışmanlığı, öğretim üyesinin (saat başı ücreti karşılığı görevlendirilen emekli öğretim üyeleri dâhil) öğrencinin danışmanlığına (ders ve tez dönemleri için) ilgili Yönetim Kurulunca atandığı tarihte başlar ve ilgili Yönetim Kurulunun öğrencinin mezuniyetine karar verdiği tarihe kadar devam eder.

Bir yarıyıl içinde yapılan her ara sınav karşılığı olarak derse kayıtlı öğrenci sayısına göre mecburi ders yükünü tamamlayamayan Öğretim elemanına;

Öğrenci Sayısı	Ders Yükü
1 - 50	1 Saat
51 - 100	2 saat
101 - 150	3 saat
151 - 200	4 saat
201 ve daha çok	5 saat

ders yükü sınavın yapıldığı haftanın ders yüküne aynen eklenir.

Ara sınavlar için öngörülen yük her bir dersin ara sınavı için haftada beş saati aşamaz. Laboratuvar, uygulamalı dersler, güzel sanat ve beden eğitimi derslerindeki öğrencilerin yarıyıl içindeki faaliyetlerinin değerlendirilmesi de ara sınav olarak kabul edilir.

Telafi: Öğretim elemanlarına geçici görev, sevk, rapor ve izinli olmaları gibi nedenlerle haftalık ders programında belirtilen gün, saat ve yerde ders verme görevlerini yerine getirememeleri halinde anılan mazeretlerin bitiminden sonra vermek istedikleri dersler ve yürütülen faaliyetler için, Yönetim Kurulunun ders programlarının tespitinde takip ettiği prosedüre göre haftalık ders programında yapacağı değişiklik neticesinde belirlenen tarihteki hafta esas alınarak (2914 sayılı Kanununun 11 inci maddesindeki ek ders ücreti ödenebilecek ders saati sınırları içinde kalmak ve anılan maddenin son fıkrası hükmüne göre herhangi bir fazla ödemeye yol açmamak üzere) ek ders ücreti ödenir. (Esas ve Usuller)

6-) 2547 SAYILI KANUN 40/A - 40/D GÖREVLENDİRMESİ

a. "Yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyeleri ile ders vermekle görevli öğretim yardımcıları bağlı buldukları fakülte veya yüksekokulda haftalık ders yükünü dolduramadıkları takdirde, kendi üniversitelerinin diğer birimlerinde veya o şehirdeki yükseköğretim kurumlarında ders yükünü doldurmak üzere rektör tarafından görevlendirilebilirler. Ders yükü içindeki çalışmalar karşılığında ek ders ücreti ödenmez. Haftalık ders yükünün üstünde başka bir yükseköğretim kurumunda görevlendirilen öğretim elemanlarına görev aldıkları kurum bütçesinden ek ders ücreti ödenir." Bu görevlendirmede mecburi ders yükü öğretim elemanınının devam eder.

d. "(a) fıkrası uyarınca, kendi üniversitelerinin aynı şehirdeki diğer birimlerinden veya aynı şehirdeki diğer yüksek öğretim kurumlarından görevlendirilebilecek öğretim elemanı bulunmaması halinde, başka şehirlerdeki yüksek öğretim kurumlarından ders vermek üzere görevlendirilen öğretim elemanlarına 6245 sayılı Harcırah Kanununa göre geçici görev yolluğu ve anılan fıkradaki esaslara göre iki katı ek ders ücreti ödenir." Bu personelin müfredat programı gereğince 17:00 dan sonraki dersleri % 60 zamlı ödenir.

Örnek 40/d için:

Doçent Dr. 250 + 250 = 500 × Memur katsayısı = Tutar [17:00'den sonraki dersler 500*% 60 = 800 zamlı.]

7-) SINAV ÜCRETİ:

Her 50 öğrenci için 300 gösterge rakamının Devlet Memurları Kanununa göre aylıklar için belirlenen katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda sınav ücreti ödenir.

Dersi veren öğretim elemanına, her ders için ayrı ayrı olmak üzere, yarıyıl ve yılsonu genel sınav dönemlerinde her 50 öğrenci için 300 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar kadar sınav ücreti ödenir. Öğrenci sayısının göz önüne alınmasında küsurlar tama iblağ edilir ve 500 öğrenciden fazlası dikkate alınmaz. Ara sınavlar ve bütünleme sınavları için sınav ücreti ödenmez.¹

Aynı ders veya faaliyet birden fazla öğretim elemanı tarafından yürütülüyorsa dersin veya faaliyetin haftalık ders yükü ve ek ders saatleri görev alan öğretim elemanlarına bölünerek hesaplanır.²

Örnek = (50 öğrenci için) 300 × Memur katsayısı =
(90 öğrenci için) 600 x Memur katsayısı =

Sınavın dersi veren öğretim elemanı tarafından yapılmaması halinde sınav ücreti ödenmez.

Buna göre, normal örgün öğretimde görevli öğretim elemanlarının sınav ücretlerinin hesabında, her ders için derse giren toplam öğrenci sayısının dikkate alınması gerekmektedir. Diğer bir ifadeyle, aynı dersi alan farklı bölüm ya da aynı bölümün şubelere ayrılan sınıflarındaki öğrenci sayılarının ayrı ayrı dikkate alınması mümkün değildir. Dolayısıyla, aynı öğretim elemanı tarafından, aynı ad altında verilen derslerin sınavının, farklı tarihlerde veya farklı saatlerde yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın, sınav ücretlerinin bu dersleri alan tüm öğrencilerin sayısının dikkate alınması suretiyle hesaplanması gerekmektedir.³

Saat 17.00 dan sonra yapılan sınav ücretleri için % 60 zamlı ödenmez.

1-2 Esas ve Usuller

3-Sayıştay kararı

8-) İKİNCİ ÖĞRETİM:

İkinci öğretimde Öğretim elemanları; haftada 10 saat ek ders verebilir. İkinci Öğretim ve örgün öğretim dâhil haftada toplamda 30 saati aşamaz. 30 saati aşan kısmı için ödeme yapılmaz. Yaz ve yarıyıl tatillerinde, haftalık ders yükü koşulu bulunmadığından, İkinci Öğretimde dâhil; toplamda Öğretim üyelerine 40 saat, Öğretim görevlileri ve okutmanlar için ise 42 saate kadar ek ders ücreti ödenir.

İkinci öğretim yapılan birimlerde ekders ücreti iki katı; müfredat programlarınca 17:00 den sonra yapılan eğitimde ise % 60 zamlı olarak ekders ücreti ödenir.¹

Not = İkinci öğretim ek derslerinin II katı ödenmesine ilişkin karar 08/06/1994 tarih ve 21954 sayılı Resmî gazetede yer almaktadır. "Yükseköğretim Kurumlarında Yapılacak İkinci Öğretimde Görev Alacak Öğretim Elemanlarına Ödenecek Ders Ücretleri ile Görevli Akademik Yöneticiler ve Öğretim Elemanları ile İdarî Personele Ödenecek Fazla Çalışma Ücretlerine İlişkin Karar

Madde 1 — İkinci öğretimde görev alan, normal örgün öğretimde zorunlu ders yükünü doldurmuş olan öğretim elemanlarına ikinci öğretimde verdikleri her ders için; dolduramamış olan öğretim elemanlarına bu yükün doldurulmasından sonra vermiş oldukları her ders için, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci maddesinde öngörülen hükümler çerçevesinde ek ders ücreti ile yarı yıl ve yıl sonu sınavları için verilecek ücretler birer katı fazlasıyla ödenir.

Madde 2 — Yükseköğretim kurumlarının ikinci öğretim yapan birimlerinde görevli öğretim elemanları ile idarî personele yasal çalışma saati bitiminden sonra fiilen yaptıkları fazla çalışma süreleri için ayda 100 (2013 yılında ayda 50 saat olarak değişti) saati geçmemek üzere malî yılı bütçe kanunu'nun (K) cetveli ile belirlenen saat başı fazla çalışma ücretinin üç katı olarak ödenir. 2

Normal örgün öğretimde zorunlu ders yükünü doldurmuş olan öğretim elemanlarına ikinci öğretimde verdikleri her ders için; dolduramamış olan öğretim elemanlarına bu yükün doldurulmasından sonra verdikleri her ders için, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci maddesinde öngörülen hükümler çerçevesinde ek ders ücreti ile ara sınav, yarıyıl ve yıl sonu sınavları için ödenecek ücretlerin üç katını aşmayacak şekilde ikinci öğretim programları esas alınarak, Yükseköğretim Kurulunun görüşü, Millî Eğitim Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenecek ders ücreti ödenir. 3

Akademik Yönetici ve İdari Personelin Görevlendirilmesi; İkinci öğretim yapılan yükseköğretim kurumlarında görevli akademik yöneticiler ve öğretim elemanları ile idari personelden isteğe bağlı olarak

kimlerin, bu öğretim süresince çalışma saati bitiminden sonra fazla çalışma yapacaklarına, ilgili yükseköğretim kurumunun yönetim kurulunun görüşünü alarak kurumun yöneticisi karar verir.⁴

Enstitülerde II öğretim; Üniversite veya yüksek teknoloji enstitülerinde hukuk, uluslararası ilişkiler, iktisat, işletme, bilgi teknolojileri ve ileri teknolojiler ile öğretmenlik alanlarında ikinci öğretim kapsamında yürütülecek tezsiz yüksek lisans programlarının açılması,⁵

a)-Ek Ders Ücret Göstergesi

Görev Ünvanı	Normal Ek Ders Ücret Göstergesi	2547/ 40 -d mad Göre Görev. Öğ. Elemanları Ek Ders Göstergeleri (ikinci öğretim) *	2547/ 40 -d mad Göre Görev. Öğ. Elemanları Ek Ders Göstergeleri (İl Dışından Gelenler)
Profesör	300	960	600
Doçent	250	800	500
Doktora Öğretim Üyesi (Yardımcı Doçnt)	200	640	400
Öğretim Görevlisi	160	512	320

Örnek: Profesör Ünvanlı Öğretim Elemanı için [300+300]* %60 = 960, Doçent Ünvanlı Öğretim Elemanı için [250+250] * % 60 = 800

1-Esas ve Usuller

2-21954 s. Resmi Gazetede açıklanan II öğretim ekders ücreti kararı

3,4- 3843 Kanun 10-12-14 mad.

5-2547 sk.. Ek 27 mad.→ 3843 sk. 14 mad.

9-) YAZ OKULLARI:

Üniversite veya yüksek teknoloji enstitülerinin açmış oldukları yaz okullarına katılacak öğrencilerden, toplam ikiyüzseksen ders saatine karşılık olmak ve 46 ncı madde uyarınca belirlenen yıllık öğrenci katkı payının iki katını aşmamak üzere Yükseköğretim Kurulunca belirlenecek miktarda yaz okulu öğretim ücreti alınır.

İkinci öğretime kayıtlı öğrencilerden alınacak azami yaz okulu öğretim ücreti, fakülte ve program adına göre normal örgün öğretimde kayıtlı öğrenciler için belirlenen yaz okulu öğretim ücretinin iki katını geçemez. Üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü yönetim kurulu, Yükseköğretim Kurulunca belirlenen miktardan daha az yaz okulu öğretim ücreti alınmasına, başarılı veya gelir düzeyi düşük öğrencilerden ise bu ücretin alınmamasına veya belirlenen miktardan daha az öğretim ücreti alınmasına karar verebilir.

Bakanlıklar ve kamu kuruluşları adına mecburi hizmet karşılığı öğrenim gören öğrenciler, Türk Cumhuriyetleri ile Türk ve Akraba Toplulukları öğrencilerinden Devlet (Millî Eğitim Bakanlığı) burslusu olarak yükseköğretim gören öğrenciler ile gerek normal örgün öğretimde gerekse ikinci öğretimde lisansüstü eğitim yapan araştırma görevlilerinden yaz öğretimi için ücret alınmaz.

2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci maddesi hükmü dikkate alınarak yaz okulunda ders vermekle görevlendirilen ve bu görevi fiilen yerine getiren öğretim elemanlarına ödenecek ders ve sınav ücretleri; öğretim elemanlarının unvanı, verdikleri dersin kredisi, saati ve yabancı dilde eğitim yapıp yapılmadığı ile derse kaydolun öğrenci sayısı gibi hususlar dikkate alınarak yükseköğretim kurumları yönetim kurulu tarafından belirlenir.

Bu hüküm gereği;

Ankara üniversitesinin Yaz dönemi yönetmeliği; "Yaz döneminde ders açılabilmesi için gerekli öğrenci sayısı ön lisans ve lisans programlarında 10'dan az olamaz. Ancak Ankara Üniversitesi Devlet Konservatuarında ve lisansüstü programlarda daha az öğrenci ile de ders açılabilir" hükmü karar alınmıştır" **1**

Bir öğretim elemanı yaz dönemi eğitim-öğretim programlarında yer alan derslerden en çok üçünü verebilir. Ancak öğretim elemanı lisansüstü programda açılan iki dersinin yanında uzmanlık alan dersini de sürdürebilir.

Yaz okulu öğretim ücretleri, öğrenciler tarafından peşin olarak, kamu bankalarından birinde açılacak hesaba yatırılır. Kaydolunan özel ödeneğin en fazla % 70'i yaz okullarında ders vermekle görevlendirilen öğretim elemanlarına ders ve sınav ücreti olarak ödenebilir; kalan kısmı ise üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsünün mal ve hizmet alımlarında kullanılır.

Yaz okulu öğreniminde öğretim elemanlarına ek ders ücretlerinin beş katını, sınav ücretinin ise üç katını geçmemek üzere, üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü yönetim kurulu tarafından belirlenecek tutarda ders ve sınav ücreti ödenir. **3**

Yaz okullarında ders vermekle görevlendirilen öğretim elemanları için haftalık zorunlu ders yükü aranmaz. **4** Öğretim elemanlarının unvanları itibarıyla haftada verebilecekleri ücretli azami ders saati; 2547 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinde öngörülen haftalık zorunlu ders saati ile 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesinde belirlenen ödenebilecek ek ders saatinin toplamını (öğretim üyeleri için 30, öğretim görevlileri ve okutmanlar için 32 saati) geçemez. **5**

Yükseköğretim kurumlarınca öğrencilerden para tahsil etmeksizin yaz okulu açılması halinde, 2547 sayılı Kanunun ek 26 ncı maddesi hükümleri ile söz konusu maddeye dayanılarak hazırlanan bu Esas ve Usullerde belirtilen hükümler uygulanmaz. Bu durumda, öğretim elemanlarına 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen esaslar dâhilinde, normal örgün öğretim-ikinci öğretim ayırımı yapılmaksızın ve mecburi ders yükü aranmaksızın aynı maddenin son fıkrasına göre % 60 zamlı olarak ek ders ücreti ve anılan maddenin üçüncü fıkrasındaki şartlar dikkate alınmak suretiyle sınav ücreti ödenir. **6**

Çalışma saatinin bitiminden ve saat 17.00'den sonra başlayan gece öğretimi ile hafta tatili, yarıyıl veya yaz tatillerinde yapılan öğretimde ek ders ücretinin % 60 zamlı ödenmesine ilişkin hüküm dikkate alınmaz. **7**

Örnek:

Ücretli eğitimde: Profesör 300 × memur katsayısı = Tutar × 5 kat = tutar

Ücretsiz eğitimde: Profesör 300 × memur katsayısı = Tutar × % 60 = tutar

Üniversite veya yüksek teknoloji enstitülerince, öğrencilerden para tahsil etmeksizin yaz okulu açılması halinde bu

madde uygulanmaz. Özel ödeneğin yeterli olmadığı gerekçe gösterilerek öğretim elemanlarına, kurum bütçesi, döner sermaye, bilimsel araştırma projesi ve sair kaynaklardan ayrıca ders ve sınav ücreti ödenemez; herhangi bir ödeme yapılamaz

2547 sayılı Kanun ek 26 mad.

1-2 Ankara Üniversitesi Yaz Dönemi Yönetmeliği

3-4-5-6- 7-Yaz okulları programları uygulama esas ve usulleri.

11-) TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI – LİSANS ÜSTÜ EĞİTİM

Yükseköğretim kurumları tarafından ikinci öğretim kapsamında, Tezsiz yüksek lisans programlarında fiilen ders veren öğretim üyelerine ödenecek ek ders ücreti, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci maddesi (son fıkrasının ilk cümlesi hariç) ve 19/11/1992 tarihli ve 3843 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi hükümleri dikkate alınarak 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin dördüncü fıkrasında akademik unvanlar itibarıyla öngörülen ek ders ücretinin her halükarda toplamı on katını, sınav ücreti ise aynı maddede öngörülen sınav ücretinin beş katını geçemez. **1**

Örnek: Profesör 300 × memur katsayısı = Tutar × 10 kat = tutar

Yükseköğretim kurumlarında tezsiz yüksek lisans programlarında, öğrencilerden alınacak öğretim ücretleri, bu programlarda fiilen ders veren öğretim üyelerine ödenecek ek ders ve sınav ücreti katları, Esas ve Usullerde belirtilen hususlara uyulmak kaydıyla ilgili yükseköğretim kurumu yönetim kurulunun teklifi üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir. Bu kapsamda öğrencilerden alınan ücret toplamı kapsamında, ödenecek ekders kat oranını ilgili Yükseköğretim Kurumu belirler.

Söz konusu ödeneğin yeterli olmadığı gerekçe gösterilerek kurum bütçesi, döner sermaye, bilimsel araştırma projesi ve sair kaynaklardan ayrıca ders ve sınav ücreti veya herhangi bir ödeme yapılamaz. Tezsiz yüksek lisans programlarında görevlendirilen idari personelin fazla çalışma ücretleri, 3843 sayılı Kanunun 12 nci maddesinde belirtilen esaslara göre ödenir. Toplanan öğretim ücretlerinin; % 30'u bilimsel araştırma projelerinde kullanılmak üzere mevcut veya yeniden açılacak tertiplere mal ve hizmet alımları giderlerinde kullanılmak üzere aktarılır.

2547 sayılı Kanun ek-27 mad.

1- Tezsiz Yüksek lisans programları esas ve usulleri

a) Uzaktan Öğretim Dönem Projesi Danışmanlığı.

Uzaktan öğretim yoluyla verilen tezsiz yüksek lisans programlarında Dönem projesi danışmanlığı ek ders ödemesi; Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığının 30.05.2014 tarih ve 2/32651 sayılı kararında;

“Ders Yüğü Tespiti ve Ek ders Ücreti Ödemelerinde Uyulacak Esasların “Haftalık Ders Yüğü Denklikleri” başlıklı 2 inci maddesinin b fıkrasının 3 numaralı bendi uyarınca uzaktan öğretim yoluyla verilen tezsiz yüksek lisans programlarında dönem projesi danışmanlığının her bir öğrenci için, normal öğretimdeki bir ders saatine tekabül etmesinin uygun olduğu karar verildi ” kararı ile dönem projesi danışmanlığının her bir öğrenci için normal öğretimdeki bir ders saati kabul edilmiştir.”²

30.05.2014 tarih ve 32651 Sayılı YÖK kararı

b) Tez ve Danışman Atanmasına Dair İlkeler.

“Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının, 15.01.2015 tarih ve 75850160-104.01.03.01 / 1913 sayılı “Lisansüstü Eğitim – Öğretim İlkeleri” konu başlıklı yazısında Lisansüstü eğitimde ilkeler açıklanmıştır.”

Bu kapsamda bahsi geçen yazının “(B) Danışman Atanması” başlıklı fıkranın; 3-5-6 mad. gereği;

3. Yüksek Lisans ve Doktora programlarında öğretim üyesi başına tez danışmanlığı üst sınırı 12’dir. Ancak, bu sınırın düşürülmesine veya sadece ÖYP ve 35. Madde kapsamında görevlendirilenler, yabancı uyruklu öğrenciler, lisansüstü programdan ilişkin kestirmediği için programa kayıtlı gözükken ancak ilgili dönemde kayıt yenilemeyen öğrenciler ile aftan yararlanarak geri dönenleri gerekçe göstererek % 50 artırılmasına üniversite yetkili kurulları karar verir. Bir öğrenci/tez için birden fazla danışman atanması durumunda iki adet ortak danışmanlığı olan öğretim üyesi, bir adet danışmanlığa sayılır.

5. Yükseköğretim kurumu yada üstkurullarında yer değiştiren ve emekliye ayrılan öğretim üyelerinin başlamış olan danışmanlıkları süreç tamamlanıncaya kadar sürer.

6. Hali hazırda üzerinde 12’ den fazla danışmanlık bulunan öğretim üyeleri, söz konusu sayı belirlenen üst sınırın altına düşene kadar yeni danışmanlık alamaz.

Not : 22 Kasım 2019 tarih ve 30956 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Lisansüstü Eğitimde ve Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” 2’nci md. İle “tezli yüksek lisans ve doktora programları için öğretim üyesi başına düşen tez danışmanlığı en fazla 14, tezsiz yüksek lisans programları için ise tezli yüksek lisans ve doktora programları hariç en fazla 16 öğrenci düşecek şekilde belirlenir.” Hükmü konularak Lisansüstü eğitimde öğrenci tavanı değişmiş ve artırılmıştır.

c) Uzmanlık Alan Dersi (Ankara Üniversitesi)

Uzmanlık alan dersleri yüksek lisans ve doktora tez öğrencilerine yol gösterici olmak amacıyla tez danışmanı tarafından açılan derslerdir, bu derslerin açılma koşulları Ankara Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliğinin 17, 21 ve 26.maddelerinde düzenlenmektedir. Enstitü Yönetim Kurulumuz, Yönetmeliğin 17. ve 26.maddeleri ile ilişkili olarak Uzmanlık Alan dersi açılmasını “yüksek lisans öğretiminde tez projesinin kabulü, doktora eğitiminde tez konu ve/veya projesinin kabulünden sonraki izleyen yarıyıldan uzmanlık alan dersi açılabilir” şeklinde uygulamaktadır. Eğitim-Öğretim dönemindeki yarıyıl akademik takvimde belirtilen başlama ve bitiş tarihleri arasındaki sürelerdir. Bu tarihler içinde, lisansüstü öğrencilerin danışmanı “yüksek lisans tez projesinin, doktora tez konusu veya projesinin kabulünü izleyen yarıyıldan itibaren yönetim kurulu kararı ile uzmanlık alan dersi açabilmektedir.

Tanım:

Uzmanlık Alan Dersi, lisansüstü öğrencinin tez çalışmasına rehberlik eden, tez projesi ile ilgili, öğrencinin bilgi, beceri ve tutum kazanmasını sağlayan; öğrencinin aldığı lisansüstü programdaki zorunlu ve seçmeli ders konularının içeriğinden farklı olan bir hazırlık dersidir.

DERSİ AÇMA: (SÜRE VE KOŞULLAR)

Uzmanlık alan dersi; yüksek lisans tez projesi ve/veya konusunun veya doktora tez konu ve/veya projesinin Enstitü Yönetim Kurulunca onaylanmasından sonraki yarıyıl başından itibaren tezin kabul veya reddine kadar her yarıyıl açılabilir.

Uzmanlık alan dersini açacak olan öğretim üyesi, dersin amaç ve hedefini ders programını ve içeriğini, haftalık saatini Enstitü Yönetim Kuruluna bildirir ve onaylandıktan sonra ders açılır.

Uzmanlık alan dersi, tüm öğrenciler için haftada 8 kredilik dersi aşamaz.

Uzmanlık alan dersi ikinci öğretimde açılmaz.

Not = Uzmanlık alan dersi hakkında kararlar, Enstitülerin Kurul kararlarıdır. Ankara Üniversitesi yüksek lisans ve doktora tez öğrencilerini kapsar, bu kararlardaki uygulamaya dönük bilgiler ve mali yükümlülüklerde; Yükseköğretim kurumunca değişiklik yapılabileceği unutulmamalıdır. (Erol)

12-J) 2547 SAYILI KANUN - 31 MADDE İLE GÖREVLENDİRME:

*31' inci madde Açıklamaları; Uludağ Üniversitesi Mali Hizmetler Uzmanı: İhsan TOPCU, tarafından düzenlenmiştir. (Erol)

2547 Sayılı Kanununun 31 inci maddesine istinaden istihdam edilen öğretim görevlilerinin istihdam şekillerine göre farklılıklar bulunmaktadır. Bu çalışmanın amacı bu farklılıkları ortaya koymaktır. 2547 Sayılı Kanununun 31 inci maddesinde öğretim görevlilerinin üç şekilde istihdam edilebileceği öngörülmektedir. Bunlar;

- 1- Kadrolu istihdam
- 2- Kadro şartı aranmaksızın ders saati ücreti ile istihdam,
- 3- Sözleşmeli olarak istihdamdır. (Emekli öğretim elemanı ve yabancı uyruklu öğretim elemanı istihdamı)

1-Kadrolu İstihdam:

Öğretim görevlilerinin kadrolu istihdamı "Öğretim Üyesi Dışındaki Öğretim Elemanı Kadrolarına Naklen veya Açıktan Yapılacak Atamalarda Uygulanacak Merkezi Sınav ile Giriş Sınavlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" uyarınca yapılmaktadır. Kadrolu öğretim görevlisinin maaş karşılığı haftalık ders yükü 12'dir.⁴ ve öğretim görevlisine haftalık ders yükünü doldurduktan sonra verdiği her ders saati için 160 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımından elde edilen tutar kadar (gelir ve damga vergisi kesintisi yapıldıktan sonra) ek ders ücreti olarak ödenir. Öğretim görevlisine haftalık ders programında yer alması ve fiilen yapılması şartıyla haftada normal örgün öğretimde en çok 20 saate kadar, ikinci öğretimde ise en çok 10 saate kadar ek ders ücreti ödenebilir.⁵

Bu sınırları aşan dersler maaş karşılığı verilmiş sayılır ve hiçbir şekilde ek ders ücreti ödenmez. Kadrolu istihdam edilen öğretim görevlileri yukarıda açıklandığı şekilde sınav ücreti alabilmektedir.

Not: 2547 sayılı Kanunun (*Unvanların korunması*) başlıklı **Madde 29 – da**

Öğretim üyeleri, bu kanunda yazılı hükümler dışında kazanmış oldukları akademik unvanlardan yoksun bırakılamazlar.

Başka bir işe geçmek, emekli olmak veya çekilmek ya da işten çekilmiş sayılmak yoluyla öğretim görevinden ayrılanlar, akademik unvanlarını taşıyabilirler. **Ancak profesörlük, doçentlik veya doktor öğretim üyesi unvanlarını kazananlar her unvan dönemi içinde yükseköğretim kurumlarında fiilen iki yıl görev yapmadıkları takdirde yükseköğretim kurumları dışındaki çalışmalarında bu unvanı kullanamazlar.**

4 Y.Ö.K. Kararı - Ders Yüğü Tespiti ve Ek Ders Ücreti Ödemelerinde Uyulacak Esaslar, Madde 1-a
5 2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu 11 inci madde

2-Kadro Şartı Aranmaksızın Ders Saati Ücreti İle İstihdam:

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 31 inci maddesinde "Kanun uyarınca atanmış öğretim üyesi bulunmayan dersler veya herhangi bir dersin özel bilgi ve uzmanlık isteyen konularının eğitim - öğretim ve uygulamaları için, kendi uzmanlık alanlarındaki çalışma ve eserleri ile tanınmış kişiler ders saati ücreti ile görevlendirilebilirler" denilmektedir.

Ders saati ücreti karşılığı ders görevi verilen emekli öğretim üyelerine tez danışmanlığı görevi de verilebilir.⁶

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 31 inci maddesi uyarınca ders saati ücreti, **karşılığında** öğretim görevlisi olarak görevlendirilenler için haftalık ders yükü zorunluluğu aranmaz. Yükseköğretim Kurumlarının kadrolarında olmayıp bu unvanları taşıyanlardan ders saati başına görevlendirilenlerin sosyal güvenlik

kuruluşlarından almakta oldukları aylıklar bu şekilde görevlendirilmeleri nedeniyle kesilmez. Ders saati ücreti ile istihdam edilen öğretim görevlilerine 2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu'nun 11. maddesindeki sınırlara ek olarak ders yükünün de ilave edilmesiyle normal örgün öğretimde (20+12) 32 saate kadar ek ders ücreti ödenebilir⁸.

~~2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 31 inci maddesindeki şartları taşıyan idari personelin Öğretim görevlisi olarak ders saati ücreti ile görevlendirilmesi ve ek ders ücretinin ödenmesi mevzuata uygun bulunmuştur.~~⁹ → (idari personel için 160 gösterge puanı uygulanamayacağı! 140 gösterge puanı üzerinden ekders ücret ödemesi yapılacağı hakkındaki kararı)

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun "Ders Görevi" başlıklı 89 uncu maddesinde "Her derecedeki eğitim ve öğretim kurumları ile Üniversite ve Akademi (Askeri Akademiler dâhil), okul, kurs veya yaygın eğitim yapan kurumlarda ve benzeri kuruluşlarda öğretmen veya öğretim üyesi bulunmaması halinde öğretmenlere, öğretim üyelerine veya diğer memurlara veyahut açıktan atanacaklara ücret ile ek ders görevi verilebilir. Ücretle okutulacak ders saatlerinin sayısı, ders görevi alacakların nitelikleri ve diğer hususlar ilgili Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulunun kararı ile tespit olunur" denilmektedir. Bu maddeye istinaden 2006/11350 karar sayılı " Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Karar" ile 2005/9247 karar sayılı "Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarında Her Derecedeki Kurs, Seminer ve Benzeri Hizmetiçi Eğitim Etkinliklerinde Ücretle Okutulacak Ders Saatlerinin Sayısı ve Ders Görevi Alacakların Niteliklerine İlişkin Esaslar" belirlenmiştir.

2006/11350 karar sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 26 ncı maddesinde "Bu Karar kapsamında bulunan yönetici ve öğretmenlere, asli görevlerini aksatmamak ve aylık karşılığı ders görevlerini tamamlamak kaydıyla; Bakanlığa bağlı okul ve kurumlarda, diğer kurumlara bağlı okullar ile yükseköğretim kurumlarında, ücretleri görev aldıkları okul veya kurumca ödenmek üzere ek ders görevi verilebilir. Ancak, bu tür görevlendirmelerde verilecek ek ders görevi, kendi okullarında veya dengi okullarda haftada aylık ve ücret karşılığı okuttukları ek ders saati sayısı toplamını dolduranlar bakımından haftada 10 saati geçemez" denilerek bu kapsamda yükseköğretim kurumlarında 2547 Sayılı Kanunun 31 inci maddesine istinaden ders saati ücreti ile görevlendirilen öğretmenlerin kendi okullarında veya dengi okullarda haftada (aylık ve ücret karşılığı) okuttukları toplam ek ders saatini dolduranlar için haftada 10 saate kadar ek ders ücreti ödenmesinin mümkün olduğu anlaşılmaktadır.

2005/9247 karar sayılı Bakanlar Kurulu Kararında ise yükseköğretim üst kuruluşları ile yükseköğretim kurumlarında her derecedeki kurs, seminer ve benzeri hizmetiçi eğitim etkinliklerinde ücretle okutulacak ders saatlerinin sayısı ve ders görevi alacakların niteliklerine ilişkin esaslar belirlenmiş, 657 Sayılı Kanuna tabi personelin 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 31 inci maddesine istinaden ders saati ücreti ile görevlendirilmelerine ilişkin bir düzenleme yapılmamıştır. Bu nedenle 657 Sayılı Kanuna tabi personelin 2547 Sayılı Kanununun 31 inci maddesine istinaden ders saati ücreti ile görevlendirilmelerinde 2914 Sayılı Kanunun 11 inci maddesi kapsamında ele alınmalıdır.

Dolayısıyla Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin dışında kalan ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 31 inci maddesi kapsamında ders saati ücreti ile istihdam edilen öğretim görevlilerine 2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu'nun 11 inci maddesindeki sınırlara ek olarak ders yükünün de ilave edilmesiyle normal örgün öğretimde (20+12) 32, ikinci öğretimde ise 10 saate kadar ek ders ücreti ödenebilir.

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun "Öğretim Yardımcıları" başlıklı 33 üncü maddesinde sayılan araştırma görevlileri, uzman, çevirici ve eğitim - öğretim planlamacılarının bu kadrolarda buldukları sürece öğretim görevlisi olarak ders saati ücreti ile görevlendirilmesi ve ek ders ücreti ödenmesi mevzuata aykırıdır¹⁰.

6 Y.Ö.K. Kararı - Ders Yükü Tespiti ve Ek Ders Ücreti Ödemelerinde Uyulacak Esaslar, Madde 2-b/3

7 BÜMKO, 18.08.1999 tarih ve 15368 sayılı görüş yazısı

8 BÜMKO, 22.04.1991 tarih ve 8907 sayılı görüş yazısı

9 BÜMKO, 24.01.1994 tarih ve 1341 sayılı görüş yazısı → (Sayıştay Temyiz Kurulunun, Dosya no: 40130 Tutanak no : 41828 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.)

10 BÜMKO, 24.09.1993 tarih ve 25457 sayılı görüş yazısı)

3-Sözleşmeli Olarak İstihdam

a-Emekli Öğretim Elemanlarının Sözleşmeli İstihdamı: 2914 Sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu'nun "Emekli Öğretim Elemanlarının Sözleşmeli İstihdamı" başlıklı 17. maddesinde "Üniversiteler, ihtiyaç duydukları dallarda 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı veya 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre 65 yaşını doldurmak suretiyle emekli olmuş öğretim elemanlarını emekli aylıkları kesilmeksizin ve yaş kaydı aranmaksızın sözleşme ile çalıştırabilirler. Bu gibilere ödenecek ücret Bakanlar

Kurulunca belirlenecek esaslar dâhilinde Yükseköğretim Kurulu tarafından tespit edilir” denilmektedir. 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı maddesine göre iştirakçilerin görevleri ile ilişkilerinin kesilmesini gerektiren yaş haddi 65 yaşını doldurdukları tarihtir. 40/b maddesine göre ise üniversite öğretim üyelerinin görevleri ile ilişkilerinin kesilmesini gerektiren yaş haddi 67 yaşını doldurdukları tarihtir. Dolayısıyla öğretim üyelerinin 67, öğretim görevlileri ve okutmanların ise 65 yaşını doldurdukları tarihten itibaren sözleşmeli olarak istihdam edilmeleri mümkündür.

Bakanlar Kurulunun 04.11.1983 tarihli Yükseköğretim Kurumlarında Emekli Öğretim Elemanlarının Sözleşmeli Olarak Çalıştırılması Esaslarına İlişkin Kararın 4 üncü maddesine göre Sözleşmeli öğretim elemanlarına sözleşme ücreti dışında herhangi bir ad altında ödeme yapılamaz ve sözleşmelere bu konuda hüküm konulamaz denilmektedir. Dolayısıyla 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 31 inci maddesine göre sözleşmeli olarak istihdam edilen emekli öğretim elemanlarına ek ders ücreti ve sınav ücreti ödenemez.

Not. Unvanların korunması:

2547 sayılı Kanun **Madde 29** – Öğretim üyeleri, bu kanunda yazılı hükümler dışında kazanmış oldukları akademik unvanlardan yoksun bırakılamazlar.

Başka bir işe geçmek, emekli olmak veya çekilmek ya da işten çekilmiş sayılmak yoluyla öğretim görevinden ayrılanlar, akademik unvanlarını taşıyabilirler. Ancak profesörlük, doçentlik veya doktor öğretim üyesi unvanlarını kazananlar her unvan dönemi içinde yükseköğretim kurumlarında fiilen iki yıl görev yapmadıkları takdirde yükseköğretim kurumları dışındaki çalışmalarında bu unvanı kullanamazlar. ⁽¹⁾

b-Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanlarının Sözleşmeli İstihdamı: Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanlarının istihdam şekli 2547 Sayılı Kanunun 34 üncü maddesinde, özlük hakları ise 2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 16 ncı maddesine istinaden Bakanlar Kurulunca 14.10.1983 tarihinde alınan Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanı Çalıştırılması Esaslarına İlişkin Kararda düzenlenmiştir. İlgili Bakanlar Kurulu Kararının 6 ncı maddesinde “Sözleşme ile çalıştırılacak personele sözleşme ücreti ile görevlendirme süresi, bir yarıyıl ise yalnız kendisi için, görevlendirme süresi iki yarı yıl veya daha fazla süreli olduğu takdirde kendisi ve eşi için ülkesinden gelme ve gitme masrafları dışında herhangi bir ad altında ödeme yapılamaz ve sözleşmelere bu yolda hüküm konulamaz” denilmektedir. Bu nedenle 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 31 inci maddesine göre sözleşmeli olarak istihdam edilen yabancı uyruklu öğretim elemanlarına ek ders ücreti ve sınav ücreti ödenemez.

13-) EMEKLİ VE SÖZLEŞMELİ EK DERS SGK ORANI USULÜ:

a) Sözleşmeli SGK.

b) Emekli SGK.

% 11 Malül. Yaş. Em. Pri	DEVLET	} Top. SGK = 34,5
% 7,5 Genel Sag. Sig. Pri.	DEVLET	
% 2 Kısa Vad. Sig. Kol.Pri.	DEVLET	
% 9 Malül. Yaş. Em. Pri.	KİŞİ	
% 5 Gen. Sag. Sig. Pri.	KİŞİ	

% 22,5 SGK Prim Ödeme (Sos. Güv. Dest. Pri.)	DEVLET	} Top. SGK = 32
% 2 SGK Prim Ödeme (Kısa. Vad. Sig. Kol. Pri.)	DEVLET	
% 7,5 Sos. Güv. Dest. Prim (Sos. Güv. Dest. Pri.)	KİŞİ	

19.01.2011 tarih ve B.13.2.SGK.0.10.04.00/73-031- Sayılı, Prime esas kazançların **alt ve üst sınırları** ile bazı işlemlere esas tutarlar başlıklı Sosyal Güvenlik Kurumunun genelgesi;

SGK Prim Tavan Ücreti: 0 yilki asgari ücret bürüt tutarı 796,50 TL 1/30 bölünür, ve 7,5 katı ile çarpılır. Örnek; $796,50 / 30 = 26,55 \times 7,5 = 199,13$ günlük prim tavan ücretidir. Bu tutar üzerinden kesilir. Bunu aşan tutar kısmından prim kesilmeksizin kalan tutar kişiye ödenir.

(16/11/2016 tarihli ve 6761 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan “6,5” ibaresi 1/1/2017 tarihinden geçerli olmak üzere “7,5” şeklinde değiştirilmiştir.)

SGK Prim Taban Ücret: Kişiye ödenen ücret, Asgari ücretin 1/30 oranından az ise; Kişiye atılacak SGK Primleri Asgari ücretin 1/30 olan tutar üzerinden hesaplanır. Düşük olan ücret tutarı ile Asgari ücretin 1/30 olan tutar arasındaki fark bulunarak SGK Primi atılır. Sonuc olarak kişiye atılacak prim değeri Asgari ücretin 1/30 tutarı oranından az olamaz.

14-) UZAKTAN ÖĞRETİM

“Yükseköğretim Kurulu kararı üzerine yükseköğretim kurumlarında; öğretim elemanı ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak öğretim faaliyetlerinin planlandığı ve yürütüldüğü ön lisans, lisans ve lisansüstü uzaktan öğretim programları açılabilir.

Uzaktan öğretim programlarının açılacağı alanlar, uzaktan öğretim yoluyla verilecek dersler ve kredi miktarları, ders materyallerinin hazırlanması, sınavlarının yapılma şekli, yükseköğretim kurumları arasında bu amaçla yapılacak protokoller ile uzaktan öğretime ilişkin diğer hususlar, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

Uzaktan öğretim programı kapsamında yükseköğretim kurumlarında **öğretim elemanlarına, haftalık 10 saate kadar Ekders ücreti**, 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesindeki unvanlar itibarıyla belirlenen **ek ders ücretinin beş katını geçmemek üzere** yükseköğretim kurumları yönetim kurulunca belirlenecek tutarda ödenir.

Ders malzemelerinin hazırlanması, derse kaydolun öğrenci sayısı, dersin canlı veya kayıttan verilmesi, öğrencilerin sorularına verilen cevaplar, ödev veya uygulamaların değerlendirilmesi için harcanan süreler ile uzaktan öğretimle verilen derslere katılan öğrenci sayısı esas alınarak öğretim elemanlarına yapılacak ek ders ücreti ile ders malzemelerinin hazırlanmasında veya dersin yürütülmesinde fiilen katkıda bulunanlara yapılacak ödemelere ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir. Ancak, yukarıda belirtilen her türlü ödemelerin toplamı uzaktan öğretim için yatırılan toplam öğrenim ücretinin yüzde yetmişini geçemez. Uzaktan öğretim için yatırılan öğrenim ücretinin bu fıkraya göre yapılan ödemeler sonrası kalan kısmı ile elektronik ortamda veya internet ortamında sunulan uzaktan öğretim materyalinden elde edilen gelirler, ilgili birimin veya yükseköğretim kurumunun mal ve hizmet alımlarında kullanılır.

Senato tarafından uygun görülmesi halinde, birinci ve ikinci öğretim programlarındaki bazı dersler, sadece uzaktan öğretim yoluyla verilebilir. Ancak bu şekilde verilen dersler için öğrencilerden ilave bir ödeme talep edilemez. Birinci ve ikinci öğretim programlarındaki bir dersin hem örgün öğretim yoluyla hem de uzaktan öğretim yoluyla verilmesinin senato tarafından uygun görülmesi halinde; dersi uzaktan öğretim yoluyla almayı tercih eden öğrencilerden, bu Kanunun 46 ncı maddesinin (c) fıkrasına göre belirlenen kredi başına öğrenci katkı payı veya öğrenim ücreti alınır. Dersin uzaktan öğretim yoluyla verilmesinde görev alan öğretim elemanı ve diğer personele, dersi uzaktan öğretim yoluyla almayı tercih eden öğrencilerden alınan öğrenci katkı payı veya öğrenim ücreti toplamının yüzde yetmişini geçmeyecek şekilde bu fıkranın ikinci paragrafına göre ödeme yapılır.

Dersleri verecek yeterli öğretim elemanı bulunmayan yükseköğretim kurumlarında uzaktan öğretim yoluyla ders vermek üzere Yükseköğretim Kurulu tarafından görevlendirilen öğretim elemanlarına, ders yükü dikkate alınmaksızın **Haftalık 10 saati geçmeyecek şekilde 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesindeki unvanlar itibarıyla belirlenen ek ders ücretinin dört katını geçmemek üzere ek ders ücreti ödenir.” 1**

Yükseköğretim kurumlarının; ön lisans, lisans ve yüksek lisans düzeyinde diploma programları ile senatoları tarafından uygun görülmesi halinde, birinci ve ikinci öğretim programlarındaki bazı dersleri uzaktan öğretim yoluyla verilebilir.²

Uzaktan öğretim programları ile uzaktan öğretim yoluyla verilmesi uygun görülen dersler, ağ üzerinden eşzamanlı olarak çevrimiçi teknolojilerle verilir. Derslerin yürütülmesinde kitap, radyo, televizyon, ses ve görüntü diskleri (CD/DVD) vb. çevrimdışı teknolojilerden de yararlanılabilir. Öğretim, yüz yüze ders ve uygulamalarla da desteklenebilir.³

a- Uzaktan öğretim Dönem Projesi Danışmanlığı:

Uzaktan öğretim yoluyla verilen tezsiz yüksek lisans programlarında Dönem projesi danışmanlığı ek ders ödemesi; Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığının 30.05.2014 tarih ve 57802651-104.104.01.01.02/32651 sayılı kararında;

“Ders Yükü Tespiti ve Ek ders Ücreti Ödemelerinde Uyulacak Esasların “Haftalık Ders Yükü Denklikleri” başlıklı 2 inci maddesinin b fıkrasının 3 numaralı bendi uyarınca uzaktan öğretim yoluyla verilen tezsiz yüksek lisans programlarında dönem projesi danışmanlığının her bir öğrenci için, normal öğretimdeki bir ders saatine tekabül etmesinin uygun olduğu karar verildi ” kararı ile **dönem projesi danışmanlığının her bir öğrenci için normal öğretimdeki bir ders saati kabul edilmiştir.”⁴**

Her yarıyılıda eğitim-öğretim dönemi başlamadan en geç dört hafta önce ilgili yükseköğretim kurumlarının senatoları tarafından uygun görülmesi ve Yükseköğretim Kurulu’na bildirilmesi halinde, birinci ve ikinci öğretim programlarındaki derslerin en fazla % 30’u sadece uzaktan öğretim yolu ile verilebilir.⁵

Yükseköğretim kurumlarında dersleri verecek yeterli öğretim elemanı bulunmaması ve her yarıyılıda eğitim-öğretim dönemi başlamadan en geç dört hafta önce ilgili yükseköğretim kurumları

tarafından Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirilmesi halinde, söz konusu dersler için uzaktan öğretim yoluyla ders vermek üzere Yükseköğretim Kurulu tarafından öğretim elemanı görevlendirilebilir.⁶

Uzaktan öğretimde her ders ya da dersin şubesinde öğrenci sayısı ön lisans programında 150, 200 lisans programında 100, 150 yüksek lisans programında ise 50 öğrenci ile sınırlıdır. Bu sınırlar aşıldığında birden fazla şube açılabilir ancak bir öğretim elemanı en fazla iki şube yürütebilir. Dersler, video konferans, sanal sınıf, forum uygulamaları gibi eşzamanlı araçlarla öğrenciler arasında ve öğrenciler ile öğretim elemanı arasında etkileşim kurularak bizzat öğretim elemanı tarafından eşzamanlı biçimde verilir. Öğretimi sürdüren ilgili birim yönetim kurulları tarafından; uzaktan öğretim kapsamında açılmış her diploma programı için bu programlarda ders vermekle görevli öğretim elemanları arasından bir program koordinatörü, öğretimi sürdüren ilgili birimlerde ise birim koordinatörü görevlendirilebilir.⁷

Bir dersin birden fazla şube olarak yürütülmesi durumunda da her ders için bu dersleri vermekle görevli öğretim elemanları arasından biri öğretimi sürdüren ilgili birim yönetim kurulları tarafından ders koordinatörü olarak görevlendirilebilir.⁸

1 2547 sayılı Kanun 44 mad.

2-3 Esaslar 5 mad.

4 YÖK Kararı

5 Esaslar 6 mad.

6-7-8 Esaslar 7 mad.

Ek ders ücreti = [(İlgili öğretim elemanının aylık uzaktan öğretim yöntemi ile yaptığı canlı ders saati – ilgili öğretim elemanının diğer öğretim yöntemleri ile dolduramadığı aylık zorunlu ders yükü saati) x ders öğrenci katsayısı x yönetim kurulunun belirlediği ek ders ücreti katı x unvana göre ek ders ücreti göstergesi] x memur aylık katsayısı

b- Ekders Hesabı:

- 1) ÖĞRENCİ KATSAYISI; a) LİSANS. 100 b) YÜKSEK LİSANS. 50 c) ÖN LİSANS. 150
- 2) VERİLEN DERS SAATİ (25 Saat varsayılan)
- 3) KAT ORANI (5 KAT)
- 4) ÖĞRETİM GÖREVLİSİ GÖSTERGE a) Prof. Dr. 300. b) Doç. Dr. 250. c) Yrd. Doç. 200. d) Öğr Gör. 160.
- 5) MEMUR KATSAYISI

Örnek:

ÖĞRENCİ KATSAYISI x DERS SAATİ x KAT ORANI x ÖĞRETİM GÖREVLİSİ GÖSTERGESİ x MEMUR KATSAYISI

* Kontenjan - 100

* Öğrenci sayısı -70 (varsayılan)

Öğrenci sayısı ÷ Kontenjanı	=	Öğrenci Kats	x	Ders saati	x	Kat oranı	x	Unvan Göster	x	Katsayı	=	Tutar
↓		↓		↓		↓		↓		↓		↓
70	÷	100	=	0,70	x	25	x	5	x	300 (Prof.)	x	0,073837 = 1938,23 TL

c- Koordinatör Hesabı:

Örnek:

Mevcut öğrenci. = 111 (varsayılan)

Ders sayısı. = 15 (varsayılan)

Açılmış kontenjan. = 50 (varsayılan)

Mevcut Öğrenci	÷	Açılmış kontenjan	=	Birim öğrenci katsayısı	x	Ders sayısı	x	Koordinatör 3 kat	=	En fazla 200 saat koordinatör	x	Unvan tutarı tl. (Doçent olsun)	=	Ödenecek Tutar
↓		↓		↓		↓		↓		↓		↓		↓
111	÷	50	=	2,22	x	15	x	3	=	100	x	18,46 TL	=	1846 TL

(250 X 0,073837 = 18,46)

111 ÷ 50 = 2,22 x 15 x 3 = 100 x [18,46 (Doçent bir ders saati)] = 1846 TL.

Not: Birim koordinatörü için (3); program koordinatörü için (4) katı tutarında ücret ödenir.

Uzaktan öğretim kapsamında yapılan; EK 1- Diğer Hizmetler Karşılığı Yapılacak Ödemeler Cetveli ve EK 2- Merkezi Sınavda Görev Alanlara Yapılacak Ödemelere Esas Gösterge Cetveli, Başlıklı ödemler Uzaktan Öğretime İlişkin Usul ve Esasları kapsamında yer alan oranlar ile ödenmesi gerekmektedir.

15-) KURS, SEMİNER VE BENZERİ HİZMET İÇİ EĞİTİM ETKİNLİKLERİNDE OKUTULACAK DERS SAATLERİ

“657 sayılı Devlet memurları Kanununun 89 uncu maddesinde; Her derecedeki eğitim ve öğretim kurumları ile Üniversite ve Akademi (Askeri Akademiler dahil), okul, kurs veya yaygın eğitim yapan kurumlarda ve benzeri kuruluşlarda öğretmen veya öğretim üyesi bulunmaması halinde öğretmenlere, öğretim üyelerine veya diğer memurlara veyahut açıktan atanacaklara ücret ile ek ders görevi verilebilir.

Ücretle okutulacak ders saatlerinin sayısı, ders görevi alacakların nitelikleri ve diğer hususlar ilgili Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulunun kararı ile tespit olunur.” Hükmü yer almıştır.

Adı gecen Kanun hükmü gereği;

“2005/9247 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile; “Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarında Her Derecedeki Kurs, Seminer ve Benzeri Hizmet içi Eğitim Etkinliklerinde Ücretle Okutulacak Ders Saatlerinin Sayısı ve Ders Görevi Alacakların Niteliklerine İlişkin Esaslar” düzenlenmiştir.

Bu Esasların 5 ve 6 ıncı maddesinde; Eğitim görevlilerinde aranacak nitelikler ve Ücretle okutulabilecek ders saatleri sayısı belirtilmiştir.

5-Madde - Eğitim görevlilerinde aranacak nitelikler

Kurs, seminer ve benzeri hizmet içi eğitim etkinliklerinde görev alacakların;

- Yükseköğrenimli olmaları,
- Uygulanacak eğitim programında yer alan konularda gerekli bilgi, beceri ve öğretme yeteneğine sahip olmaları,
- Üniversite öğretim elemanlarından görevlendirilen personelin öğretim üyesi, öğretim görevlisi veya okutman olmaları,
- Üzerinde resmî görevi bulunmayanlardan görevlendirilenlerin, eğitim programlarında yer alan konularda tecrübeye dayalı bilgi, beceri ve öğretme yeteneğine sahip olmaları şartları aranır.

6-Madde - Ücretle okutulabilecek ders saatleri sayısı

Kurs, seminer ve benzeri hizmetiçi eğitim etkinliklerinde ücretli ders görevi alacak olanlardan;

- Kurum içi personele; günde 5, haftada 25 ve yılda 250 saati,
  - Diğer kamu kurum ve kuruluşlarından görevlendirilecek personele; haftada 15 saati,
  - Üniversite öğretim elemanlarına; 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununda belirtilen zorunlu ve isteğe bağlı ek ders saatini,
  - Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfındaki personele; çalışmakta oldukları kurumun ek ders görevi ile ilgili mevzuatında belirtilen zorunlu ve isteğe bağlı ek ders saatini,
  - Üzerinde resmî görevi bulunmayanlara; haftada 25 saati aşmayacak şekilde ek ders görevi verilebilir.
- Yukarıdaki Esaslara ait bilgiler ile okutulacak ders saati ve aranacak kısıtler belirlenmiştir. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 176 maddesinde ise Ders ve Konferans ücretlerinde eğitime katılacak eğitimciler için ödemeye ait göstergeler belirtilmiştir.

Ders ve Konferans Ücretleri:

657 Sayılı Kanununun 176 ıncı maddesinde; “(Değişik birinci fıkra: 21/3/2006 – 5473/3 md.) Bu Kanunun 89 uncu maddesine göre kendilerine ders görevi verilenlere, ders saati başına gündüz öğretimi için 140, örgün ve yaygın eğitim kurumlarında yarıyıl ve yaz tatillerinde, cumartesi ve pazar günleri ile saat 18.00'den sonra başlayan öğretim faaliyetleri için 150 gösterge rakamının bu Kanuna göre belirlenen aylık katsayısı ile çarpımından oluşan miktar üzerinden ek ders ücreti ödenir. (Değişik ikinci fıkra: 21/3/2006 – 5473/3 md.) Bu ücretler, özel eğitime muhtaç öğrencilerin eğitim ve öğretim gördüğü kurumlarda görevli öğretmen ve yöneticiler ile bu öğrencilere yönelik olarak açılan özel sınıf öğretmenlerine ve cezaevlerinde görevli öğretmenlere % 25 fazlasıyla ödenir.

Örnek:

140 × memur katsayısı = tutar [saat 18:00’ dan başlayan dersler için 150 göstergesi]

Bu madde kapsamında ücretle ders vermek üzere yükseköğretim kurumlarından görevlendirilen öğretim elemanlarına 2914 sayılı Kanun hükümlerine göre ek ders ücreti ödenir. Konferans ücreti her yıl bütçe kanunlarında gösterilir.” Hükmü yer almıştır.

Bu hüküm gereği eğitimde ödenecek Ekders ücreti belirtilmiştir.

DİĞER HUSUSLAR

1- Yaz ve yarıyıl tatillerinde yapılan eğitim-öğretim faaliyetleri için ödenecek ek ders ücretinin tespitinde, haftalık ders yükünü doldurmuş olma koşulu aranmaz.

2- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 31 inci maddesi uyarınca ders saat ücreti karşılığında öğretim görevlisi olarak görevlendirilenler için haftalık ders yükü zorunluluğu aranmaz.

3- Haftalık ders yükünün hesabında bilfiil, bizzat bulunmak ve yapmak şartı ile denklik esas alınır. Derslerin içerikleri ve teorik/uygulama bileşenleri üniversite senatosunca belirlenir.

4- Öğrencilerin aktif olarak katıldığı uygulamalı dersler ile teorik derslerin uygulamalarının ve laboratuvar, tıbbi ve cerrahi klinik uygulamaları, seminer ve diğer benzeri faaliyetlerin her saati bir ders yüküdür.